

lovgivernes hensigt at eliminere enhver mulighed for straffri legemlig afstraffelse af børn som led i opdragelsen« (s. 18).

Straffelovskommentaren fik i 1991 et tillæg af Per Lindegaard om de nye voldsbestemmelser. I forbindelse med praksis fra begyndelsen af 1980'erne vedrørende afstraffelse af børn omtaler Per Lindegaard indledningsvis revselsesret som noget, der »blev anset« for at tilkomme opdragere. Denne tekst bibeholdes i 1994-udgaven. Den benyttede datidsform forekommer imidlertid misvisende, for umiddelbart efter omtalen af revselsesretten som en ret, der »blev anset« for at tilkomme opdragere, skriver Per Lindegaard, at det »synes forudsat, at der fortsat må antages at ville være former for legemlig afstraffelse af børn som led i opdragelsen, der ikke er strafbare efter § 244« (s. 271).

Retspraksis

Tilsvarende opererer man i dansk retspraksis stadig med begrebet revselsesret. Således giver lektor i strafferet Jørn Vestergaard i sin artikel »Afskaffelse af revselsesretten« (Kriminalistisk Instituts årbog 1993, Kriminalistisk Instituts skriftserie nr. 6, 1994, s. 21-53) en række eksempler på, at revselsesretten stadig optræder i danske straffesager, hvor voksne står tiltalt for vold mod deres børn eller stedbørn. Jørn Vestergaard nævner eksempler på, at domstolene opererer med udtryk som »tilladelig revselse« og eksempler på, at tiltalte kan få en mildere dom under hensyn til, at mildere grad af vold blev udøvet »i formening om lovlig revselsesret«.

Når det gælder mindre børn, giver retspraksis i dag ifølge Jørn Vestergaards eksempler heldigvis ikke mange muligheder for straffrihed i sager om vold mod børn. Tre slag med flad hånd i den bare ende opfattes som »egentlig afstraffelse«, når det drejer sig om en 3½-årig, mens en kraftig lussing til et 11-måneders barn er »generelt uden for området for lovlig revselse«.

Civilretlige konsekvenser af den foreslåede lovændring

Jørn Vestergaards eksempler underbygger og understreger, at revselsesretten stadig anvendes retsligt. Hvis det er Folketingets holdning, at revselsesretten skal afskaffes, skal dette præciseres i lovgivningen. For at undgå, at der fortsat eksisterer en gråzone for straffri revselse, og for at undgå, at domstolene skal lægge antallet, hårdheden og placeringen af slag til grund for vurdering og strafudmåling, ville det mest hensigtsmæssige være helt at afskaffe revselsesretten. Det ville fjerne enhver tvivl hos såvel forældre

som myndigheder om ulovligheden af at benytte fysisk afstraffelse i børneopdragelsen.

Ved at afskaffe revselsesretten definitivt kunne man formentlig modvirke en hel del af den grove vold, som allerede i dag er strafbar, men som forældre begår med mere eller mindre god samvittighed, fordi de tror, at den er lovlig – eller i hvert fald ikke ulovlig.

Ydermere kan det »grå område« for straffri revselse så tvivl hos de sociale myndigheder om, hvornår der skal gribes ind, og hos domstolene om, hvor hårdt der skal slås ned på forældre, der øver vold mod børn i formodning om, at de har ret til at slå børnene som led i opdragelsen.

I den forbindelse er der grund til at understrege de civilretlige konsekvenser af en lovændring. Det gælder i første række sundhedsplejersker, der som de første kommer i berøring med de nybagte og ofte usikre forældre. Det vil efter forslagsstillernes opfattelse være vigtigt for de grupper, der har berøring med familierne, at have et klart og utvetydigt retsgrundlag for at kunne sige, at man under ingen omstændigheder må bruge vold som led i opdragelsen. Det samme gælder for pædagoger og lærere, der konstaterer spor af vold hos børn eller får beretninger om vold i forbindelse med opdragelsen. Også for dem er det en styrke at kunne sige til såvel børn som forældre, at man ikke må slå børn.

Mange andre grupper er relevante i denne sammenhæng. Læger, polititjente og socialrådgivere kommer i berøring med familier, hvor børn jævnligt bliver slået. Disse grupper ville – hvis loven ændres – klart kunne gøre opmærksom på det forkerte i at slå og i stedet anvise andre konfliktløsningsmodeller.

Argumenter, som forældre bruger for at slå deres børn, er ofte, at »barnet var provokerende!«, og »det ville ikke høre efter og blev ved med at gøre det forkerte, og så kan man jo ikke andet end at slå barnet for at få det til at holde op!«

Det er desværre den samme argumentation, man kan høre unge bruge i retssalen, når de står tiltalt for at have slået en person ned: »Han var fræk over for min dame!«. »Han ville ikke gå, selv om jeg havde sagt det 10 gange – og så kan I jo nok forstå, at man er nødt til at slå!«

Det er sikkert også den samme argumentation, skolelærere bliver præsenteret for, når børn skal forklare, hvorfor de har slået andre børn.

Hvis man vil have børn til at holde op med at slå deres kammerater, hvis man vil have unge mennesker til at forstå, at det er strafbart at slå, så skal man undlade at give dem argumentet om, at man er nødt til at slå, hvis provokationen bliver stor nok. Og det